

PO TAURAGNŲ DANGUM

2007 GRUODIS NR.4 TAURAGNŲ KRAŠTO BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS

Mieli tauragniškliai,

Štai dar vieni metai nueina į praeitį. Kiekvienam iš mūsų be rūpesčių, tam tikrų sunkumų, galbūt ir netekčių jie atnešė ir džiaugsmo, apdovanojo gyvenimiška patirtimi, naujais bičiuliais, žiniomis, užgrūdino prieš negandas.

Ateinantys metai mums visiems žada svajonių išsipildymą, neužbaigtų darbų tęsinį, troškimų įgyvendinimą. Tegul jie būna geri kiekvienam iš mūsų. Tebūna jie kupini didelių gerų darbų, džiaugsmo, puikios sveikatos.

Gražių švenčių proga, linkėdamas būti savo pačių laimės kalviais, siunčiu Jums N. Roberts žodžius: „Jei nesieksi to, ko nori, niekada ir neturėsi. Jei neklausi, visada sulauksi atsakymo „ne“. Jei nežengsi pirmyn, visada liksi toje pačioje vietoje.“

Kuo nuoširdžiausi sveikinimai Jums visiems!

Alvydas Danauskas, seniūnas

Kur sklendo Šv. Kalėdų dvasia? Gal prekybos centruose, kur jau prieš mėnesį rėksmingai reklamuojamos kalėdinės prekės? Gal susirūpinusiuose žmonių veiduose – ką dar reikia nupirkti, kad būtų tikros Kalėdos? Gal karštligiškame dovanų ieškojime? Kai toks šurmulys, atrodo, jog visas pasaulis susijaukė. Juk Kalėdos turėtų būti kasdien – tyliame susikabinime už rankų, rūpestingame žvilgsnyje artimam žmogui, laimingame vaiko veide... Užtektu sniego baltumo, eglutės kvapo, žvakės šviesos, kalėdinės giesmės, mylimų žmonių šalia... Be pykčio, blogo žodžio, pagiežos gyventi visus metus, o ne tik per Kalėdas. Gal esame per daug silpni, kad taip sugebėtume? O gal manome turį labai daug laiko ir geri dar suspėjame būti?

Tegul visus aplankys tikroji Šv. Kalėdų dvasia. Ateis, atsisės tyliai ir sušnibždės: aš atėjau ir visada būsin su tavim. Visur lydėsiu tave, suteiksiu stiprybės, vilties ir ramybės, tik tu išleisk mane...

Danguolė Grabauskienė

Kristinos Tartilaitės nuotr.

Tas juodumas naktų,
Tas niūrumas dienų;
Dargana, pilkuma, liūdesys,
Laukiam saulės šviesos.
Laukiam snaigės baltos.
Širdyse mums rusena viltis.

Tuoj Kalėdos ateis.
Viskas tuoj pasikeis.
Sniego skraistę laukai apsigaus.
Tuoju pranyks liūdesys.
Džiaugsmas mus aplankys,
Kai Kalėdinis varpas sugaus.

Pyktį jis išsklaidys
Ir nedoras mintis.
Jis pripildys širdis taurumu,
Balta staltiesė kvies
Vėl už stalo mus sėst.
Vėl Kalėdos apgaus gerumu.

Pažiūrėk į akis –
Meilę jos pasakys,
Nes Kalėdos kiekvieno širdy...

Valda Žebelienė

ŽIEMA

Krenta baltos purios snaigės,
Tyliai sukasi ratu.
Aš einu per baltą lauką,
Pažiūrėkit, kaip gražu.

Krenta snaigės pamažu,
Šoku su jomis kartu.
Striksi zylės pusnyse,
Jos supranta – jau žiema.

Žiemą būna ir žvarbu
Ir žvėreliams neramu
Bet vaikai jų pagailės,
Dovanų visiems padės.

Kiškiui – morką dovanos,
Jis nebos šaltos žiemos.
Stirnai šieno negailės,
Šermui – bulvę pamėtės.

Žiemą išgyvens visi,
Ir maži, ir dideli,
Jei savo artimų mylės,
Ir gerumo negailės.

Jurgita Lazauskaitė, 6 klasė

KĄ MAN REIŠKIA KALĖDOS?

(šeštųjų ir septintųjų mintys)

Kalėdos man – gerumo ir poilsio metas. Visi stengiasi tą vakarą pabūti su šeima, pakalbėti tarpusavyje, visi būna draugiški. (*Ernestas, 6 kl.*)

Prieš Kalėdas norisi visiems padėti. Atrodo, jog ateina stebuklų metas, ir žmonės pasidaro geresni. (*Jurgita, 6 kl.*)

Smagu, kai per Kalėdas būna daug sniego, o dabar jo nėra, tai lyg kažko trūksta. Bet gal sniegas tuoj ateis, ir bus tikros Kalėdos. (*Mantas K., 6 kl.*)

Man labiausiai patinka uždegti žvaigždę ant eglės viršūnės... (*Rytis, 6 kl.*)

Man patinka gauti dovanų, patinka matyti, kad kiti irgi laimingi gavę dovanų. (*Svajūnė, 6 kl.*)

Kalėdos – gerų darbų darymo metas. Man labiausiai patinka su vyresniuoju broliu eiti kalėdinės eglutės. Per Kalėdas visi būna laimingi ir nesipyksta, širdys būna pripildytos gėrio ir meilės. Būna pačios geriausios Kalėdos, kai už lango sniega, o visa šeima sėdi prie stalo, pasisako savo metų bėdas, laimingas dienas. (*Laura Kučinskaitė, 7 kl.*)

Kalėdos – tai vaikiškas laukimas Kalėdų senio ir dovanų. Tai dvasinis jaukumas, apšalymas ir išoriškai, ir iš vidaus. (*Laura Kvilytė, 7 kl.*)

Kalėdos man reiškia dovanas, daug skanių valgių ir, žinoma, gražią eglutę. Kalėdos man reiškia ir didelį džiaugsmą be jokio liūdnumo. Tuo metu viskas atrodo gerai ir viduje labai gera. (*Matas, 7 kl.*)

Kalėdos man – linksmi pokalbiai su mama virtuvėje gaminant kalėdinius valgius. Žygiavimas su tėte į mišką arba pas kaimynus pirkti žalios ir kvepiančios kalėdinės eglutės. (*Monika, 7 kl.*)

O štai ką apie Kalėdas mąsto trečiokai.

Kalėdų rytą vos praplėšusi akis, dar mieguista, puolu prie eglės pažiūrėti, ką atnešė Kalėdų senelis. Apžiūrėjus dovanas džiaugsmui nebūna ribų. Gaunu dovanų tai, ko norėjau, ir dar daugiau. (*Airida*)

Kalėdos man linksma šventė. Mama ir sesės kepa pyragą ir kūčiukus. Per pietus susėdam prie stalo. Uždegam žvakę. Sukalbam malda. Švenčiame. (*Antanas*)

Kai buvau mažas, aš galvojau, kad Kalėdos trunka visą laiką, kol būna papuošta eglutė. Tik vėliau sužinojau, kad jos trunka dvi dienas. Kalėdos – tai džiaugsmo ir laukimo šventė, nes tą dieną gimė Jėzus Kristus. (*Justas*)

Per Kalėdas nepamirštame ir žvėrelių, nunešame į mišką šieno, daržovių. Paukšteliams į lesyklą priberiname kruopų, nes ir jiems Kalėdos. (*Živilė*)

„Daug kas jau pasiekta, daug kas jau patirta,
Daug kas išdalinta šeimai ir žmonėms.
Bet vis tiek plasnokit mintimis kas rytą,
Nes ko vertos dienos be jausmų ugnies...“

SVEIKINAME JUBILIATUS, LINKIME GEROS SVEIKATOS, DŽIUGIOS NUOTAIKOS.

SPALIO MĖNESI

60-metį šventė **Algimantas Puodžiukas** iš Inkartų ir **Genoefa Kuznecova** iš Jauniškių kaimo;

70-metį – **Algirdas Develkis** iš Tauragnų;

75 – eri suėjo **Algimantui Žiezdrini** (Sėlės k.), **Veronikai Jesminavičiūtei** iš Tauragnų, **Broniui Mikulėnui** iš Vilkablaudzės;

80 metų – **Veronikai Juodvalkienėi** (Beržatilčio k.).

85 – eri – **Onai Paukštienėi** iš Sėlės ir **Teresei Šveckuvienei** iš Tauragnų.

LAPKRIČIO MĖNESI

50-metį šventė **Danguolė Graubauskienė** (Tauragnai);

75 – eri suėjo **Jadvygai Kamauskienėi** iš Tauragnų ir **Genovaitėi Strazdienėi** (Strazdų k.)

80 metų suėjo **Onai Čičienėi** (Bajorų k.) ir **Elenai Fominai** iš Sirvydžių kaimo;

85 – eri – **Onai Bivainienei** ir **Monikai Jauniškienei** iš Tauragnų.

GRUODŽIO MĖNESI

50 – metį šventė tauragniškaiai **Jonas Grašys**, **Algimantas Jauniškis**, **Zita Paškonienė**;

70 metų suėjo **Aldonai Musteikienei** iš Pilkenių ir **Pranui Kavaliauskui** iš Tauragnų;

80 – metį šventė **Teklė Isakienė** (Balčių k.), **Mečislovas Treinys** (Tauragnai), **Janina Mačiulienė** (Sėlės k.);

85 – metį – **Veronika Stankelienė** iš Sėlės kaimo;

Vyriausios šių metų jubiliatės, gyvenančios Tauragnuose, yra **Adelė Bikuvienė** ir **Adelė Šinkūnaitė**. Šiais metais jos šventė 95 – erių metų jubiliejų. Kalbiname vieną iš jų –

Adelę Bikuvienę.

Sulaukėte garbaus amžiaus. Kaip pavyko? Koks Jūsų receptas?

Visą gyvenimą dirbau, netingėjau, diena po dienos ir praėjo tie meteliai, nors per visą gyvenimą visko buvo... Ačiū dievui, neužpuolė sunkios ligos, pas daktarus mažai teko lankytis, tai turbūt ir padėjo sulaukti tiek metų. Pagrindinis mano vaistas – citramonas, jis padeda nuo visų „sopių“, jei tik užkina negerumas, išgeriu tabletes ir iškart palengvėja.

Kuo džiaugiatės, kas kelia nerimą šiandien?

Kuo gi labai džiaugsies nepagalėdamas: niekur neišeinu, nes neklauso kojos, dienas praleidžiu klausydama radijo. Visas džiaugsmas, kad aplanko ir prižiūri kaimynai ir giminaičiai. Sunku, kai neturi sveikatos, negali niekur išeiti, juk visą gyvenimą negalėdavau nusėdėti namuose.

Nors Adelė ir sunkiai vaikšto, tačiau mėgsta pajuokauti, nepraranda humoro jausmo.

Kalbėjosi Vilma Valienė.

Nuotraukoje: Adelė Bikuvienė jubiliejaus dieną

GRUODIS (senolių išmintis)

Koks gruodis, tokia ir žiema.

Jei gruodis sausas, bus sausas pavasaris.

Koks oras gruodžio 22 dieną, toks bus ir kovo mėnuo.

Jeigu kvarksi kuosos ir varnos – rytoj snigs.

Jei Kalėdos braška, tai Velykos teška.

Kalėdos šiltos – Velykos šaltos, Kalėdos juodos – Velykos baltos.

Jei per Kalėdas pučia pietys, bus ankstyvas pavasaris, jei vakaris – pavasaris bus šiltas, jei žiemys – vėlyvas, jei rytys šaltas.

PRISIMINKIME

TRUMPAI - NUO SAUSIO IKI SAUSIO

Sausio 23 dieną Kultūros centre įvyko Tauragnų bendruomenės susirinkimas. Su gyventojais bendravo seniūnas Alvydas Danauskas, Bendruomenės pirmininkė Danguolė Grabauskienė, Ugdymo-konsultavimo centro koordinatorė Aldona Kirkienė. Jie pasidalino mintimis apie nuveiktus darbus, išylančias problemas, atsakė į klausimus. Ugdymo-konsultavimo centro seminarų dalyviams buvo įteikti pažymėjimai, koncertavo vietos saviveiklininkai.

Vasario mėnesį vyko akcija „Aš - bendruomenėi, bendruomenė – man“. Vasario 10 dieną į Tauragnų kultūros centrą rinkosi moterys, norinčios išmokyti velti papuošalus iš vilnos. Mokė Utenos skiautininkių klubo „Vorė“ narė Inga Šaučiūnienė.

Vasario mėnesį Utenos savivaldybė finansavo projektą „Bendruomenės laikraštis - galimybė šviesti, bendrauti, bendradarbiauti“ (rengė Danguolė Grabauskienė). Skirta 1500 Lt. Bendruomenės laikraštis „Po Tauragnų dangum“ išleidžiamas kiekvieną ketvirtį.

Kovo pabaigoje pasirašyta sutartis su Utenos rajono savivaldybe, kuri skyrė 2000 litų bendruomenės projekto „Menas gyventi sveikai“ įgyvendinimui (rengė D. Grabauskienė).

Gegužės pradžioje pasirašyta sutartis su Utenos rajono savivaldybe, kuri skyrė 1000 litų bendruomenės pilietinio ugdymo projektui „Nykstančio kaimo ženklai“ (rengė Bronė Juknevičienė).

Birželio pradžioje bendruomenė šventė savo ketverių metų gimtadienį. Išrinkta bendruomenės daina (autorius Vygantas Varneckas), emblema (autorė Regina Mačienė). Vyko gatvių prisistatymai, kur tauragniškiei parodė daug išmonės ir kūrybingumo. Šventėje dalyvavo svečiai iš Molėtų rajono Inturkės seniūnijos. Jie parodė nuotaikingą spektaklį.

Birželio 28 dieną Utenos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Tauragnų krašto bendruomenei pagal panaudos sutartį 10 metų laikotarpiui perduodamos patalpos, esančios Tauragnuose, A. Musteikio gatvėje 28 A. Bendras patalpų plotas 79 kv. m.

Rugpjūčio 4 dieną Tauragnų bendruomenės nariai dalyvavo ketvirtajame Aukštaitijos bendruomenių sąskrydyje, kuris vyko Ignalinos rajone, Mielagėnuose.

Rugpjūčio 21 - 24 d. visi norintys dalyvavo seminare „Menas gyventi sveikai“. Seminarą vedė Lietuvos Sveikuolių sąjungos sekretorius Eligijus Valskis.

Spalio 26 dieną įvyko ataskaitinis Bendruomenės susirinkimas.

Gruodžio mėnesį rekonstruoti Pilkenių kaimo vandentekio tinklai. Šiems darbams atlikti į bendruomenės sąskaitą Utenos r. savivaldybė pervadė 30 000 litų.

Nuolat pildoma bendruomenės mini svetainė respublikos bendruomenių portale (www.bendruomenes.lt)

Bendruomenėje

Spalio pabaigoje įvyko ataskaitinis Tauragnų krašto bendruomenės susirinkimas. Pirmininkė Danguolė Grabauskienė trumpai apžvelgė per metus padarytus darbus.

Papildyti Bendruomenės įstatai. Dabar tarybą sudarys ne penki, o vienuolika narių. Šalia „senųjų“ (Danguolės Grabauskienės, Reginos Mačienės, Arvydo Paleckio, Jūratės Šinkūnienės, Audronės Vadišienės) darbuosis ir naujai išrinkti: Alvydas Danauskas, Aldona Kirkienė, Janė Kriugiškytė, Jonas Maniušis, Žymantas Trimonis, Valda Žebelienė.

Nutarta rinkti kasmetinį nario mokestį (5 Lt metams).

Aptartas veiklos planas kitiems metams. Pasiūlyta toliau leisti bendruomenės laikraštį, kasmet gegužės pabaigoje organizuoti Bendruomenės gimtadienio šventę, tęsti pradėtus projektus (sveikatingumo ir

pilietinio ugdymo), prašyti lėšų Pilkenių kaimo vandentekio trasos rekonstrukcijai.

Svarstyta, kaip panaudoti surinktą nario mokestį ir 2 procentus pajamų mokesčio. Nutarta, kad pinigai tarybos sprendimu gali būti naudojami tokioms bendruomenės reikmėms: bendruomenės renginių organizavimui; išvykoms, ekskursijoms; leidybai; autorinėms sutartims apmokėti; bendruomenės narių sveikinimams, jubiliejams; paramai netekties, nelaimės atvejų; reikalingų daiktų įsigijimui; įvairioms organizacinėms išlaidoms (kanceliarinėms prekėms, svečių priėmimui, telefoniniams pokalbiams, registravimui – perregistravimui ir pan.).

Susirinkime kalbėjo seniūnas Alvydas Danauskas. Jis apžvelgė nuveiktus darbus, atsakė į rūpimus klausimus.

Tauragnų konsultavimo – ugdymo centro koordinatorė Aldona Kirkienė įteikė kursų baigimo pažymėjimus paskaitų lankytojams.

PROJEKTĄ „NYKSTANČIO KAIMO ŽENKLAI“ UŽBAIGIANT

Greitai turėtų pasirodyti knygutė „Nykstančio kaimo ženklai“. Jos leidimą parėmė Utenos rajono savivaldybė. Knygutėje patalpintos 38 nuotraukos, o parodoje Tauragnų kultūros centre bus galima pamatyti maždaug 70 nuotraukų. Vėliau nuotraukos papuoš seniūniją ir Tauragnų krašto bendruomenės namus. Rašau – papuoš, nes nuotraukos tikrai puikios, ir aš esu labai dėkinga žmonėms, kurie padėjo įgyvendinti Tauragnų krašto bendruomenės projektą „Nykstančio kaimo ženklai“.

Po kaimus važinėjo ir vaikščiojo Eglė Abarytė, Svajūnė Abarytė, Justinas Asmenavičius, Justinas Bareikis, Rasa Musteikytė, Julija Skliaustytė, Vaida Šyvytė, Aurimas Tamošiūnas, Kristina Tartilaitė, Edita Abarienė, Kęstutis Juodvalkis, Aldona Kirkienė, Aldona Tartilienė. Jie surado ir nufotografavo apleistas bei begriūvančias sodybas, kryžius ir kapines, senovinius buities rakandus, kaimo audėjas ir muzikantus, pamatė, kad dar yra moterų, kepančių naminę duoną, senoviniu būdu vejančių siūlus ar mušančių sviestą. Pamatę nuotraukas, kuriose įamžintas duonelės gimimas, tikrai užsinorėsite šiltos naminės duonos! Kas žino, gal į projekto pristatymą šeiminingė iš Stuglių kaimo Elena Vaišnorienė ir ateis, nešina duonos, keptos ant klevo lapų, kepalų?

Parodos ir knygutės nebūtų ir be daugelio kitų žmonių: Zinos Asmenavičienės, Aldonos Balčiūnienės, Aldonos Budreikienės, Gaižučių ir Lazauskų šeimų, Danguolės Grabauskienės (idėjos autorė), Gyčio Juknevičiaus,

Taip atkeliauja duona. Nuotrauka **Kristinos Tartilaitės**.

Donato Kirkos, Lauros Kučinskaitės, Bronės ir Stasio Skliausčių, Ingos Šaučiūnienės (konsultavo atrenkant nuotraukas), Anios Šyvienės, Aldonos Tamošiūnienės, Audronės Vadišienės. Jie rinko žinias apie kaimus, padėjo paruošti parodą, surado vietas, kurias verta fotografuoti, dirbo kompiuteriu.

Ką davė dalyvavimas šitame projekte? Galimybę naujai pažvelgti į aplinką, kurioje gyvename, labiau ją suprasti ir vertinti. Ne vienas pajuto ir fotografavimo „skoni“, suprato, kas yra gera nuotrauka. Labiausiai džiaugiuosi, kad nebuvo abejingų tam, ką darėme. Jau fotografavimas baigėsi, o dar sulaukdavau žinučių, kad vienas ar kitas žmogus rado įdomių pastatų ar buities rakandų, kuriuos verta nufotografuoti. O labiausiai nustebino ir pradžiugino Aurimas Tamošiūnas iš Vilkablauzdės kaimo, nes šitas projektas paskatino jį domėtis savo kaimo istorija. Niekieno neragintas pradėjo klausinėti močiutės apie kaimo praeitį, o ji, pasirodo, žino įdomių istorijų. Aurimas žada jas užrašyti. Atrodo, kad projektą reikės tęsti, nes yra žmonių, kurie labai nori fotografuoti, pradėjo rinkti žinias apie savo kaimus, pastatus, įdomias vietas.

Aldona Kirkienė apie dalyvavimą projekte rašo: „Man patikėta užduotis buvo iš tiesų labai nuostabi. Aš aplankiau savo ir aplinkinių kaimų gyventojus. Džiaugiuosi jų nuoširdumu ir paprastumu ir noru prisidėti prie knygos išleidimo. Tik va, ne visada sekėsi gerai fotografuoti, teko kai kur net po kelis kartus važiuoti. Bet ką padarysi? Įgūdžiai atsiranda bedirbant“.

Svajūnė Abarytė džiaugiasi, kad galėjo pritaikyti savo patirtį, nes yra lankiusi fotografų būrelį, buvo jaunųjų fotografų stovykloje Sudeikiuose. Fotografuoti sodybas Vyžių kaime jai labai patiko.

Edita Abarienė irgi dalyvavo projekte. Apie tai ji rašo: „Projekto autorei pakvietus, su dukromis Egle ir Svajūne važiovome ieškoti nykstančio kaimo ženklų į Vyžius – žaliaskarių miškų apsupty esantį kaimą Aukštaitijos nacionaliniame parke. Čia radome nemažai begriūvančių,

Onutė Jauniškytė muša sviestą. Nuotrauka **Aldonos Kirkienės**.

Elenos Musteikytės namas – seniausias Vyžių kaime. Šalia jo augančiai liepai, sako, keli šimtai metų. Fotografavo Edita Abarienė.

neberemontuojamų pastatų, senas kaimo kapinaitės, šiltus, nuoširdžius kaimo žmones. Labai knietėjo nufotografuoti ir naujai atremontuotas sodybas, gražiai sutvarkytą jų aplinką, medžio drožiniais ir stogastulpiais išpuoštą Šinkūnų sodybą. Norėčiau dalyvauti ir kituose panašiuose projektuose”.

Ačiū visiems ir už dalyvavimą, ir už išsakytas mintis. Nuotraukos iš būsimos knygelės.

Bronė Juknevičienė, projekto koordinatore

NEUŽMIRŠKIME KNYGOS

Pačiu tamsiausiu metų laiku ateina gražiausia šventė – Kalėdos. Atverkime širdis geriems darbams, sutikime Naujuosius su viltimi ir tikėjimu! 2008 - ieji Lietuvoje paskelbti skaitymo metais, todėl linkiu kuo daugiau skaityti, skaityti, skaityti...

Galiu pasidžiaugti, jog daugelis tauragniškių noriai skaito, lankosi bibliotekos renginiuose. Jiems atviri ne tik bibliotekos fondai, bet ir kompiuteriai, internetas, namų kino sistema. A. ir M. Miškinų viešoji biblioteka rekomendavo Tauragnų filialą Vidaus reikalų ministerijos

projektui „Viešųjų interneto prieigos taškų plėtra“. Galime pasidžiaugti, kad miestelio biblioteka pateko tarp nugalėtojų. Dalyvavimas šiame projekte ypač svarbus informacinės visuomenės plėtrai kaimiškose vietovėse, siekiant sumažinti skaitmeninio sklaido lygį tarp miesto ir kaimo vietovių gyventojų. 2008 m. pradžioje Tauragnų biblioteką pasieks nauji kompiuteriai ir kita būtina kompiuterinė technika, be kurios šiandieną negalime įsivaizduoti savo kasdienybės. Tik liūdna, kad naujausios technologijos nustūmė užmarštin knygą. Bibliotekininkai, švietimo ir kultūros įstaigų darbuotojai stengiasi ją prikelti naujam gyvenimui. Tam organizuojami įvairūs projektai, akcijos, seminarai. Šiais metais teko dalyvauti seminaruose, išklausti paskaitų apie skaitymo skatinimo metodiką, programą.

2007 m. vasarą prasidėjęs respublikinis projektas „Draugauk su knyga. Atrask lietuvišką knygą“ tęsėsi iki gruodžio mėn. pradžios. Moksleiviai skaitė lietuviškas knygas, gavo lipdukus, kuriuos turėjo suklijuoti į Lietuvos žemėlapi, suskirstytą apskritimis, nes kiekvienai apskrčiai teko skirtingos knygos. Perskaitę knygas, mokiniai registravosi internetiniame puslapyje. Reikėjo perskaityti kuo daugiau knygų. Džiugu, jog vasaros metu Tauragnų bibliotekoje skaitė ne tik seniūnijos, bet ir iš kitų miestų atostogavę mokiniai. Galiu pasidžiaugti, kad viena iš konkurso nugalėtojų tapo bibliotekos skaitytoja, besimokanti Utenos Vyturių pagr. mokyklos aštuntoje klasėje, Ieva Gineitytė. Utenos rajone ši sėkmė aplankė tik dvi mergaites. Ieva buvo pakviesta į Nacionalinę M. Mažvydo biblioteką, kur atsiėmė apdovanojimą ir žiūrėjo spektaklį.

Tauragnų biblioteka dalyvavo A. ir M. Miškinų viešosios bibliotekos rengtame projekte „Skaitymo

Savo eiles skaito Vytautas V. Landsbergis.

Paminklinės lentos autorius Romualdas Šimkūnas Pulgio Andriušio gimtinėje Gaidžių kaime.

skatinimo renginiai bibliotekos kaimo filialuose“. Konkurse dalyvavo vyresnio amžiaus mokiniai. Jie kūrė perskaitytos knygos viršelį kompiuterio pagalba. Geriausi darbai įvertinti, o autoriai apdovanoti knygomis ir pakviesti į VIŠĮ Teatriuko spektaklį Utenoje.

Kultūros ministerija ir Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka jau trečią kartą rengia Metų knygos rinkimų akciją. Tauragnų bibliotekos skaitytojai taip pat prisidės prie šios akcijos, nes tikimės pagal parengtą projektą gauti vaikų ir suaugusių penketuko knygas, kurias teatralizuotai 2008 m. pradžioje pristatysime bibliotekos skaitytojams, o šie išrinks labiausiai patikusią knygą.

Be skaitymo skatinimo projektų Tauragnų bibliotekoje vyksta popietės, susitikimai su įdomiais žmonėmis,

rašytojais, minimos jų jubiliejinės sukaktys. Su tauragniškais susitiko gydytoja, rašytoja publicistė Filomena Taunytė, kuri pasidalijo savo gyvenimiška patirtimi ir naudingais patarimais. Rašytojas, poetas, režisierius Vytautas V. Landsbergis sužavėjo klausytojus savo išmintimi, bendravimu, atliekamų savos kūrybos dainų nuoširdumu. Rašytojas Pulgis Andriušis gimė prieš 100 metų Gaidžių kaime, Tauragnų valsčiuje. Šiai sukakčiai pažymėti vyko minėjimas Gaidžių kaime. Ant namo, kuriame gyveno ir kūrė rašytojas, pritvirtinta atminimo lenta. Jos autorius - mūsų kraštiečių Romualdas Šimkūnas. Popietė, kurioje dalyvavo rašytojo giminės, poetė iš Australijos Lidija Šimkutė, kraštotyrininkas Antanas Gaspe-raitis, A. ir M. Miškiniių viešosios bibliotekos darbuotojos, Tauragnų seniūnas Alvydas Danauskas ir tauragniškaiai bei svečiai, tęsėsi Tauragnų kultūros centre. Lidija Šimkutė prisiminė Pulgio Andriušio gyvenimo kelią, nes poetei teko su rašytoju susitikti Adelaidėje (Australijoje), apžvelgė rašytojo kūrybą. Apie Pulgį Andrių pasakojo kraštotyrininkas Antanas Gasperaitis. „Moko“ teatro artistai (rež. Vyngantas Varneckas) suvaidino ištrauką iš Pulgio Andriušio humoristinio romano „Tipelis“.

Mieli tauragniškaiai, visuomet džiugu jus matyti bibliotekoje ir jos renginiuose! Manau, dar ne kartą susitiksime ir ateinančiais metais. Tegul „pelytė“ Naujaisiais Metais į kiekvienus namus atneša po mažą laimės puodelį.

Nijolė Šuminienė, bibliotekos vedėja

Tauragnų konsultavimo – ugdymo centras baigė savo dviejų metų projekto „Atgimimas“ veiklą. Aldona Kirkienė, centro koordinatorė, paprašė centro lankytojas pasidalinti mintimis.

Rita Butavičienė. Norisi, kad centro veikla tęstųsi. Lankiau kursus, labai patiko, smagu susipažinti, pabendrauti. Ir dabar dažnai lankausi centre, nors gyvenu už septynių kilometrų. Mane domina įvairūs rankdarbiai. Internetu galima rasti daug informacijos, o susibūrus drauge smagu ką nors nuveikti.

Regina Mačienė. Labai šaunu, kad ir vyresnio amžiaus žmonėms galima pasiekti tai, ko nepasiekė jaunystėje. Liubovė Skliaustienė. Nuoširdus ačiū. Mūsų miestelis atgijo. Žmonės pradėjo bendrauti, gavo daugiau žinių, pasitikėjimo savimi, pasidarė aktyvesni, mielai dalinasi savo patirtimi.

Birutė Trimonienė. Susibūrus drauge kyla įvairių minčių, idėjų, kurias vėliau galima realizuoti.

Danutė Valiulienė. Lankiau nemažai kursų, esu labai

Nuotraukoje: trečiadienio pamokos - savo patirtimi ir sugebėjimais dalinasi Aldona Budreikienė

patenkinta, daug sužinojau. Labiausiai patiko Juozo Kairio paskaitos.

Valda Žebelienė. Puiku, kad Aldona sugalvojo trečiadieniais rengti „darbščiųjų rankų“ kursus. Renkamės moterys, norinčios išmokyti kokių nors rankdarbių.

ROMANSŲ VAKARĄ PRISIMINUS

Lapkričio 10 dieną Tauragnų kultūros centras pakvietė visus į romantinės muzikos festivalį. Ilgai buvo ruošiasi šiai šventei. Suplanuotas renginys dar praėjusių metų rudenį. Tauragnuose yra visos sąlygos vykti tokiems festivaliams. Juk mes turime romansų kūrėją Vygantą Varnecką, turime puikių atlikėjų. Jau daugelį metų Tauragnų scenoje dainuoja Janina Augulytė, Irena Eidžiulienė, Danutė Petrėnienė, Janina Puodžiukienė, Vilma Valienė, Tamara Vanagaitė. Puiku, kad neseniai prie jų prisijungė ir vyrai: Juozas Danauskas, Petras Kazickas, Bronius Slapšys. Džiaugiamės dainininkėmis, kurios tik praėjusiais metais pradėjo repeticijas, bet vis gausėjantis jų būrelis, jų entuziazmas užkrečia ir kitus. Scenoje dabar dainuoja Danguolė Grabauskienė, Danguolė Grašienė, Aldona Kirkienė, Gražina Kunickienė, Stasė Mikulėnienė, Inga Šinkūnienė, Valda Žebelinė. Beveik visus minėtus dainininkus matėme ir romansų vakare.

Romansai Lietuvoje atsirado XX a. pradžioje, visi mes juos pažįstame, esame patys dainavę. Pagrindinė romansų tema – laiminga arba nelaiminga meilė. Čia apdainuojamos išimylėlių svajonės, susitikimai, ilgesys, išsiskyrimas, meilės kančios, išdavystė, net nužudymas ar nusižudymas iš meilės. Dainos apie meilę skambėjo tą vakarą ir Tauragnuose. Taigi pristatau šių metų romantinės muzikos festivalio koledžius. Programos vedantieji Danguolė Grabauskienė ir Jonas Belopetravičius pirmuosius į sceną pakvietė Utenos lopšelio – darželio grupę „Širdagraužis“, vadovaujamą Elenos Kiškienės. Jų programa - kaip nuotraukos iš seno albumo - atgaivino prisiminimus.

„Nepalik, neišeik ir vilčių nedaužyk,
Aš juk myliu tave taip karštai.
Pasilik, būk šalia ir tvirtai apkabink,
Leisk mylėti tave amžinai...“

Tai irgi romansas. Pasirodymą scenoje tęsė Utenos romantinės muzikos ansamblis, vadovaujamas Liudos Gričiuvienės. Ansamblyje groja ir dainuoja kapelos „Untytė“ vadovas Laimis Kirilauskas, apskrities kultūros darbuotojų šefas Gediminas Gričius.

Festivalyje du romansus atliko ir vienas iš „Nalšios“ ansamblio įkūrėjų, puikus romansų ir tautiškų dainų atlikėjas Rimantas Klimas.

Tauragnų kultūros centro dainininkai savo romantinės muzikos ansamblį pavadino „Raudona rožė“. Gal todėl visi buvo pasipuošę rožėmis, o jų repertuare skambėjo „Rožė, kurią man dovanojai...“ Ansamblis, vadovaujamas Vilmos Valienės, puikiai pasirodė, įdomiai ir naujai interpretavo kai kuriuos romansus.

Nuotraukoje: tauragniškos ansamblio dalyvės salėje

Gyvenimas kelius kitaip supynė –
Žiaurus išskyrė mus.

Tik tu neliūsk, nebūki nusiminęs
Dėl to, kas buvo ir kas bus... –

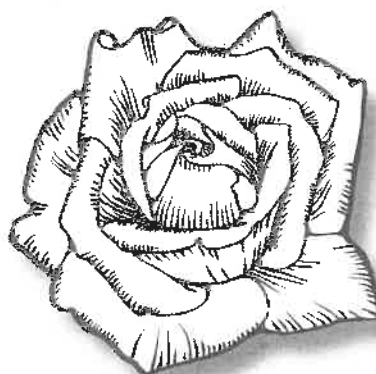
Šiais Pauliaus Širvio žodžiais vedantieji pakvietė į sceną svečius iš Dusetų, dainingo ir lyriško krašto, davusio mums puikių romansų autorių P. Širvį. Dusetų kultūros centro romantinės muzikos ansamblui vadovauja Janina Kaškauskienė. Jų melodingos, lyriškos dainos suteikė klausytojams daug puikių akimirku.

Po jų pasirodė mūsų kaimynai iš Saldutiškio, kuriems vadovauja Danutė Zajančkauskienė. Retro stiliaus drabužiai, skrybėlaitės ir puikus dainų paruošimas pradžiugino klausytojų širdis.

Paskutiniai scenoje pasirodė Dūkšto kultūros centro romantinės muzikos ansamblis, vadovaujamas Danguolės Urbonienės. Ansamblis išsiskiria puikiais solistais. Jie padovanojo visiems nuostabią šventės kulminaciją.

Romantinės muzikos festivalius planuojame rengti kiekvienais metais. Renginys bus tradicinis.

*Jūratė Šinkūnienė,
kultūros centro renginių koordinatore*

Teatro virtuvės duris pravėrus...

Jau devyneri metai, kaip gyvuoja „Moko“ teatras. Kitais metais švėsime 100 – metų nuo pirmojo lietuviško spektaklio Tauragnuose, bet „Moko“ vardas teatrui suteiktas prieš devynerius metus.

Gruodžio pirmąją tauragniškai išvydo naują mokiečių pagamintą „patiekalą“ – P. Tarasenos dviejų veiksmų komediją „Nesusipratimas dėl kelnų“. Dabar praverkime „Moko“ virtuvėlės duris ir pasidomėkime, kaip buvo

gaminamas šis patiekalas. Vyr. virėjas – režisierius Vygantas Varneckas turėjo daug rūpesčių, kol rado visas sudėtinės dalis, reikalingas šiam paprastam, bet nekasdieniškam patiekalui. Tik rugsėjo pradžioj buvo surastos dvi pagrindinės sudėtinės dalys – Inga Šinkūnienė ir Elena Juodienė (abi jos labai sėkmingai debiutavo scenoje). Spalį prasidėjo visas „gaminimo“ procesas. Reikėjo prie daug ko derintis: tai Ramūnas Tumėnas dirba, tai seniūnas Alvydas

Danauskas į kursus išvažiuoja, tai kuris nors sunegaluoja. Jei negalim darbo dienomis repetuoti, renkamės šeštadienį ar sekmadienį. Jei kultūros centre dingsta elektra, repetuojam prie žvakių... Dirbam, plušam iš peties, išgeriam kavos ir vėl į „virtuvę“, prie puodų, t.y., į sceną. O jau kaip linksma, kaip smagu! Juokiamės iki ašarų. Be pykčio, be barnių, sutartinai lipdėm gabaliuką prie gabaliuko ir išėjo visai neblogas patiekalas, kurio pirmieji paragavo Užpalių žiūrovai. Atrodo, liko sužavėti. Aišku, niekas nežino, kiek valerijono išgerta prieš premjerą ir kiek naktų nemiegota. Bet žiūrovų plojimai atperka visus vargus. Su šiuo spektakliu mūsų laukia išvykos į Leliūnus, Obelius. Vasario mėnesį dalyvausime „Pastogės“ konkurse Utenoje. Taigi mūsų teatro virtuvėlėje dar ilgai kunkuliuos puodai.

Valda Žebelinė

Nuotraukoje: artistai po premjeros Tauragnuose. Iš kairės į dešinę: Alvydas Danauskas, Jonas Belopetravičius, Ona Vaišnorienė, Valda Žebelinė, Elena Juodienė, Ramūnas Tumėnas, Inga Šinkūnienė.

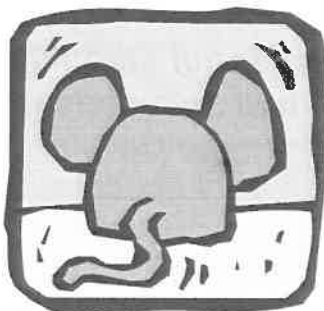

...Viena iš senovinių Rytų legendų byloja apie tai, kad kartą Naujųjų metų išvakarėse Buda nusprendė susišaukti visus pasaulio gyvūnus. Tiems, kurie ateis jį pasveikinti su prasidėjusiais Naujaisiais metais ir pareikš savo pagarbą, jis pažadėjo dovanų po vienerius metus. Kad neatsilikytų nuo kitų, žiurkė nepastebimai užsiropštė ant bizono ir, atsispyrusi nuo jo, savo šuoliu pralėnkė visus kitus. Jai iš paskos pasirodė bizonas, tigras, katinas, drakonas, gyvatė, arklys, ožka, beždžionė, gaidys, kiaulė, šuo.

Gavęs savo metus kiekvienas gyvūnas suteikė jiems savo bruožus. Japonai tiki, kad žmonės, gimę tais ar kitais dvylikos metų ciklo metais, turi atitinkamo žvėries bruožų.

O kuriais metais gimėte jūs?

(parinkta iš interneto)

DRAKONO metai 1928 1940 1952 1964 1976 1988 2000
GYVATĖS metai 1929 1941 1953 1965 1977 1989 2001
ARKLIO metai 1930 1942 1954 1966 1978 1990 2002
OŽKOS metai 1931 1943 1955 1967 1979 1991 2003
BEŽDŽIONĖS metai 1932 1944 1956 1968 1980 1992 2004
GAIDŽIO metai 1933 1945 1957 1969 1981 1993 2005
ŠUNS metai 1934 1946 1958 1970 1982 1994 2006
KIAULĖS metai 1935 1947 1959 1971 1983 1995 2007
ŽIURKĖS metai 1936 1948 1960 1972 1984 1996 2008
BIZONO metai 1937 1949 1961 1973 1985 1997 2009
TIGRO metai 1938 1950 1962 1974 1986 1998 2010
KATINO metai 1939 1951 1963 1975 1987 1999 2011

KALĖDŲ EGLUTĖS PUOŠIMO TRADICIJOS

Ar teko kada susimąstyti, kodėl mes žiemos šventėms puošiame medžius ir kodėl būtent eglės? Iš kur atkeliavo tokia tradicija? (parinkta iš interneto)

Eglė - krikščionybės simbolis

Septintajame dešimtmetyje į Vokietiją atvykęs Šv. Bonifacijus vietinius pradėjo mokyti Dievo Žodžio. Anot legendos, išradinęs vienuolis tam, kad pagonims paaiškintų Šventąją Trejybę, panaudojęs kūgio formos pavidalą - amžinai žaliuojančio eglės medžio. Naują tikėjimą priimančios žmonės pradėjo garbinti eglę kaip Dievo medį, nors prieš tai šventu medžiu buvo laikomas ažuolas. Taip amžinai žaliuojantis eglės medis tapo senovės pagonių krikščioninimo idėja, simbolizuojančia atsinaujinančio gyvenimo šventę. Ilgainiui Vokietija tapo eglės puošimo lopšiu.

Kalėdų eglutės puošimo tradicijos pasaulyje

16 a. pradžioje Martynas Liuteris norėdamas parodyti vaikams, kaip žvaigždės mirkčioja tamsią naktį, papuošė mažą eglutę žvakutėmis. Vaikai iki Kalėdų kauptus saldumynus mieliai pakabino ant eglės šakų.

Jau 16a. viduryje Vokietijoje buvo atidaryti kalėdiniai turgūs, aprūpinę viskuo, kas reikalinga šventėms. Šiose mugėse kepėjai kepdavo imbierinius meduolius ir vašku išpiešdavo ornamentus. Tokie skanumynai buvo ne tik mugės suvenyrai. Juos dalyviai nešėsi namo ir dabino kalėdines eglės.

1610 m. Vokietijoje buvo išrasti blizgučiai. Juos tuo metu gamino iš tikro sidabro. Blizgučiai pasižymėjo tvirtumu, bet greitai nublukdavo, ypač šalia žvakių. Tikėdamiesi pagerinti padėtį gamintojai maišė šviną su alavu, deja, šis mėginimas nepasiteisino, nes jie buvo itin sunkūs ir nepraktiški. Tad sugrįžta prie sidabro, kuris buvo naudojamas iki pat 20 a. vidurio.

Eglės puošimo Kalėdoms tradicija driekėsi vis plačiau. Ji nukeliavo net į Rusijos gilumą, o 1816 m. princesė Harieta su tuo supažindino ir Vieną. Po dviejų dešimtmečių kalėdinė eglė pasiekė ir Prancūziją. Didžiojoje Britanijoje amžinai žaliuojančio medžio puošimą išpopuliarino spaudoje pasirodžiusi iliustracija, kaip švenčiamos žiemos šventės karališkoje šeimoje. Britai nekopijavo vokiečių ar kitų tautų, eglės jie puošdavo savaip: naudojo blizgučius, sidabrinčius siūlus ir karoliukus. Jaunos damos valandų valandas praleisdavo karpydamos snaiges ir žvaigždes, siūdamos mažyčius maišelius paslaptims dovanėlėms ir darydamos

popierinius maišelius į kuriuos dėdavo cukruotus migdolus.

Į vidurio Europos šalis tradicija puošti eglutę Kalėdoms skverbėsi pakankamai sunkiai, o JAV puoštos eglės iki 19 a. vidurio aptinkamos itin retai.

1880 - aisiais prasidėjusi estetinio judėjimo banga paveikė ir eglės puošimo madas. Tuo metu eglė itin puoselėjama, nes ant jos kraunama tiek, kiek sugebama sutalpinti arba visiškas kontrastas - delikačios spalvos, formos ir pats puošybos stilius. Tuo metu eglė jau nukeliama nuo stalo. Kiekvienai šeimai atsiranda poreikis namuose turėti kuo aukštesnę eglę, atspindinčią pačios šeimos turtingumą ir padėti visuomenėje.

20 a. gyvos ir didelės eglės tradicija pamažu blėso. Daugelyje namų ją pakeitė įvairių dydžių ir formų dirbtinės eglės.

1960 m. eglės įgauna modernią išvaizdą. Blizgančios, alumininės eglės statomos ant palangių, kad savo žibėjimu trauktų praeivių žvilgsnius. Tokioms imantrybėms nebereikėjo net žaislų.

Nuo 1990 metų populiarėja eglės puošimas pagal vieną temą

Pagal tradicijas eglė neturėtų būti puošiama iki Kūčių vakaro, t.y. gruodžio 24 - osios ir nupuošiama iki sausio 6 - osios. Išpuošta eglė turėtų džiuginti dvylika parų. Tikima, kad nusižengus tradicijoms namuose pasirodys bloga lemiančių ženklų.

Pabaigoje - naujas 2008-ųjų receptas: imame 12 mėnesių. Švariai nuvalome pavydą, pagiežą, neapykantą ir padaliname į 30 ar 31 dalį. Atsargų turi pakakti visiems metams. Patiekalą kiekvienai dienai ruošiame taip: imame 1 dalį darbo, 2 dalis geros nuotalkos ir humoro. Pridedame 3 šaukštus optimizmo, 1 šaukštelį tolerancijos, po 1 grūdėlį ironijos ir taktiškumo. Po to masę užpilame didžiule meile. Puošiame dėmesingumo puokštelėmis ir kasdien su džiugesiu serviruojame...

***Su šventėmis! Tegul stebuklinga
Kalėdų dvasia lydi Jus visus metus.***